

ਗਗ ਵਿਸਰੀ ਕਹਿਏ ਹਨ । ਗਗ ਦੇ ਨਿਯਮ
 ਲਿਖੋ ਅਤੇ ਇਸਦੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ ਦਾ ਵਰਣ
 ਕਰੋ ।

ਉਹ => ਗਗ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਹੋਸ ਧਾਤੂ ਤੋਂ ਹੋਈ
 ਹੈ। ਗਗ ਵਿਸਰਾ ਅਰਥ ਹੈ ਮੈਨੋਰਜਨ ਕਰਵਾਇਆ।
 ਗਗ ਸੁਗਾਂ ਦਾ ਉਹ ਸਮੂਹ ਹੈ ਜੋ ਸੁਖ
 ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਅਨਿਦ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੂੰ ਗਗ
 ਕਹਿਏ ਹਨ। ਸੀਮੀਤ ਠਨਕਾਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਗ
 ਉਹ ਸੀਮੀਤਮਈ ਅਵਾਜ਼ ਹੈ ਜੋ ਸੁਗ ਤੋਂ
 ਵਰਣ ਨਾਲ ਸੰਜੀ ਹੋਏ ਤੇ ਸੁਗੀ ਸਨ ਨੂੰ ਅਨਿਦ
 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇ। ਉਸ ਨੂੰ ਗਗ ਕਹਿਏ ਹਨ।

ਗਗ ਦੀ ਨਿਯਮ

1. ਗਗ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਥਾਟ ਤੋਂ ਹੋਈ ਹੈ।
2. ਗਗ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ 3 ਸੁਗ ਅਤੇ ਥੱਟ ਤੋਂ
 ਥੱਟ 5 ਸੁਗ ਲੱਗਦੇ ਹਨ।
3. ਗਗ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਜਾਂ ਆਖਰੋਂ ਦਾ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।
4. ਗਗ ਵਿੱਚ ਸੁਗ ਜਾਂ ਵਰਣ ਦਾ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।
5. ਗਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।
6. ਗਗ ਵਿੱਚ ਵਾਚੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੋਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

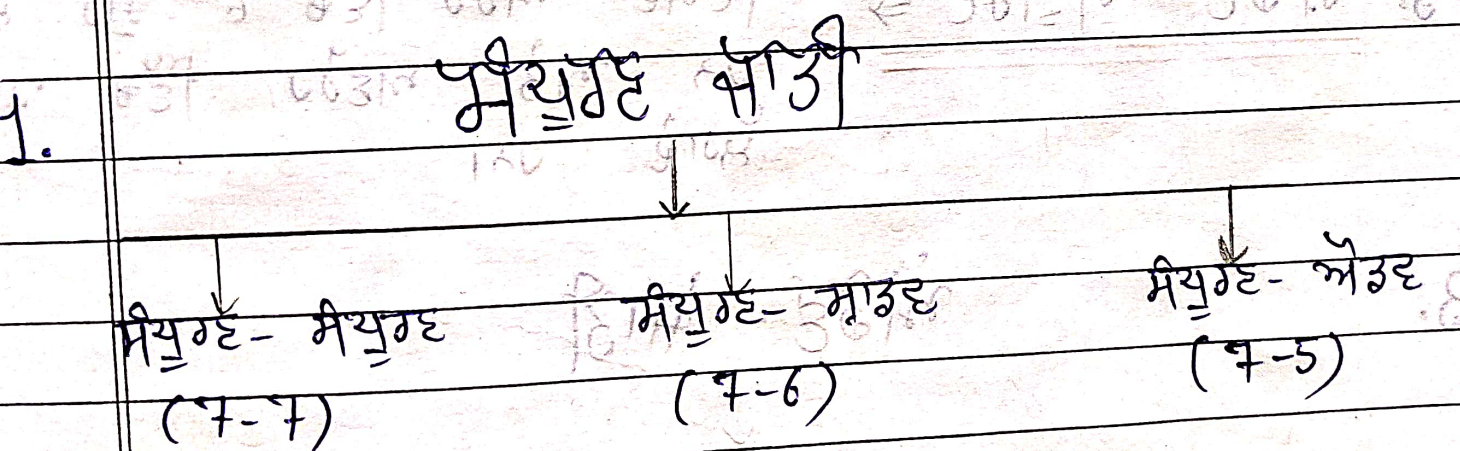
ਗਗ ਦੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ

1. ਗਗ ਦੀ ਜਾਤੀ ਤੋਂ ਬਾਦ ਗਗ ਵਿੱਚ ਲੱਗਣ ਵਾਲੇ
 ਸੁਗਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਗਗ ਵਿੱਚ

ਜਿਲੇ ਸੁਰ ਲੱਗਦੇ ਹਨ, ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸਦੀ ਜਾਤੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਰ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿੰਨ ਜਾਤੀਆਂ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੰਯੁਕਤ, ਸ਼ਾਡਦ, ਐਂਡਦ।

ਮੁੱਠ ਸੁਰ ਵਾਲੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ, ਸ਼ਾਡਦ, ਐਂਡਦ ਜਾਤੀਆਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

1. ਸੰਯੁਕਤ ਜਾਤੀਆਂ
2. ਸ਼ਾਡਦ ਜਾਤੀਆਂ
3. ਐਂਡਦ ਜਾਤੀਆਂ

1. ਸੰਯੁਕਤ - ਸੰਯੁਕਤ ⇒ ਇਸਦੇ ਅੱਗੇ ਵਿੱਚ 7 ਸੁਰ ਅਤੇ ਅਵਰੋਹ ਵਿੱਚ 7 ਸੁਰ ਲੱਗਦੇ ਹਨ।

2. ਸੰਯੁਕਤ - ਸ਼ਾਡਦ ⇒ ਇਸਦੇ ਅੱਗੇ ਵਿੱਚ 7 ਸੁਰ ਅਤੇ ਅਵਰੋਹ ਵਿੱਚ 6 ਸੁਰ ਲੱਗਦੇ ਹਨ।

3. ਸੰਯੁਕਤ - ਐਂਡਦ ⇒ ਇਸਦੇ ਅੱਗੇ ਵਿੱਚ 7 ਸੁਰ ਅਤੇ ਅਵਰੋਹ ਵਿੱਚ 5 ਸੁਰ ਲੱਗਦੇ ਹਨ।

2.

ਸ਼ਾਡੋ - ਜਾਤੀ

ਸ਼ਾਡੋ - ਸ਼ਾਡੋ

(6-6)

ਸ਼ਾਡੋ - ਐਡੋ

(6-5)

ਸ਼ਾਡੋ - ਸੀਯੂਡੋ

(6-7)

1. ਸ਼ਾਡੋ - ਸ਼ਾਡੋ ⇒ ਇਸਦੇ ਅੱਗ ਵਿੱਚ 6 ਸੁਰ ਅਤੇ ਅਵਰੋਹ ਵਿੱਚ 6 ਸੁਰ ਲੱਗਦੇ ਹਨ।

2. ਸ਼ਾਡੋ - ਐਡੋ ⇒ ਇਸਦੇ ਅੱਗ ਵਿੱਚ 6 ਸੁਰ ਅਤੇ ਅਵਰੋਹ ਵਿੱਚ 5 ਸੁਰ ਲੱਗਦੇ ਹਨ।

3. ਸ਼ਾਡੋ - ਸੀਯੂਡੋ ⇒ ਇਸਦੇ ਅੱਗ ਵਿੱਚ 6 ਸੁਰ ਲੱਗਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਵਰੋਹ ਵਿੱਚ 7 ਸੁਰ ਲੱਗਦੇ ਹਨ।

3.

ਐਡੋ - ਜਾਤੀ

ਐਡੋ - ਐਡੋ

(5-5)

ਐਡੋ - ਸ਼ਾਡੋ

(5-6)

ਐਡੋ - ਸੀਯੂਡੋ

(5-7)

1. ਐਡੋ - ਐਡੋ ⇒ ਇਸਦੇ ਅੱਗ ਵਿੱਚ 5 ਸੁਰ ਅਤੇ ਅਵਰੋਹ ਵਿੱਚ 5 ਸੁਰ ਲੱਗਦੇ ਹਨ।

2. ਐਡੋ - ਸ਼ਾਡੋ ⇒ ਇਸਦੇ ਅੱਗ ਵਿੱਚ 5 ਸੁਰ ਅਤੇ ਅਵਰੋਹ ਵਿੱਚ 6 ਸੁਰ ਲੱਗਦੇ ਹਨ।